

KRAJÁNEK

MÉ MILÉ K MDŽ

Tak jsme vám, milé ženy
s kytičkou chudobek
přáli

za starost o rodinu
a práci pro všechny
vždycky jsme při vás stáli.
Všem vám, ať dělaly jste
v továrnách nebo na poli
v nemocnicích, všude
kde vás bylo třeba,
když dítě pláče a srdce zabolí...

Teď jsou mocipáni hluší
ke slovům láska k práci,
vděk za píli se v penězích ztrácí
Cenní se dekolt a úsměv z vinných par,
ať žije naše VIP Super Star!

Jiří KNOPP

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 20 › číslo 3 › březen 2019 › cena 5 Kč

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

ŽENY, MUŽI – A TŘETÍ POHLAVÍ

Současná společnost se snaží o papírovou rovnost mezi muži a ženami, někde se objevuje i další, takzvané třetí pohlaví. Módní je i genderová vyrovnanost. Někomu již vadí, že jsou matky a otcové, ale prý jsou to „jen“ rodiče. Děti by se měly vychovávat bezpohlavně, aby si samy určily pohlaví, až dospějí. Nastává zmatek v životních rolích. Zachování rodu není již pro mnohé lidi prioritou, ale tou je úspěch, kariéra, užívání si života.

Dříve se lidé pinožili za majetkem úspěchem a uznáním nejen pro sebe, ale hlavně, aby měli co předat svým potomkům. Dnes mnozí žijí jen den ze dne, protože nemají komu předat svůj odkaz, a tak jim příliš na budoucnosti nezáleží. Možná si říkají: Jsem sám, tak nějak přežiji. Co bude dál, mě nezajímá.

Společnost bez vize do budoucnosti nemá příliš naděje na přežití.

Ženy budme hrdé na to, že jsme ženami, jsme jiné než muži, využijme svých předností k ovlivnění vývoje světa. Nejsme jen hůře placené pracovní síly, které by měly konkurovat mužům, ale jsme i dárkyně života, přes výchovu potomků i tvůrkyněmi budoucnosti. Jak si chlapy vychováme, takoví budou. Vždyť v ženách je skryta obrovská síla i potenciál.

Oslavme společně s muži Mezinárodní den žen, nechme se občas hýčkat, občas zakruťme mužským krkem tam, kde mohou udělat svět lepším.

Věra ŽÍŽKOVÁ

Tragický 15. březen 1939

Dosud žijí pamětníci tohoto dne a druhé republiky. Většinou je události zastihly ve školních škamnách. Byl jsem překvapen, že na 400 českých občanů, kteří aktivně bojovali na frontách 2. světové války, je ještě mezi námi. Blahopřejeme!

Na 15. březen 1939 bychom neměli nikdy zapomenout. Po krátkém období první republiky – totální ztráta samostatnosti, nacistická okupace a teror.

Pro občany ČSR otřesná bilance:

- ✓ v koncentračních táborech a věznicích zahynulo 290 000 našich lidí,
- ✓ za 1. a 2. stanného práva zastřelili 5 500 občanů,
- ✓ v pochodech smrti jich ubili 10 000,
- ✓ při bombardování zahynulo 7 500,
- ✓ na válečných frontách padlo 25 000 atd.

Suma sumárum: Československo zaplatilo nacistickému Německu a jeho spojencům v letech 1939–1945 obrovskou daň – 360 000 padlých a umučených obyvatel. Na reparace stále čekáme.

V Městském informačním středisku v Hradci Králové připravilo muzeum vynikající výstava dobových dokumentů. V září 1938 ilustruje odhodlání našich spoluobčanů bránit republiku. Výzvu k obraně podepsali: Okresní úřad v Hradci Králové, členové stran Národní sjednocení, Republikánská strana, Čs. sociální demokracie, národní socialisté, lidovci, KSČ a živnostníci. V historii první republiky nebývalá jednotná fronta.

Z pohraničí uprchlo po „Mnichovu“ jen do vnitrozemského okresu Hradec Králové 522 Čechoslováků, 45 Němců, 1 Polák a 91 Židů všech profesí. S sebou nesli jen kufry a rance.

Pokračování na str. 2

Tragický 15. březen 1939

Dokončení ze str. 1

Takzvaná **druhá republika od 1. října 1938 až do 15. března 1939** byla jedna velká tragédie, frustrace, bezvýchodnost, ztráta sebevědomí, rasismus.

Dokumenty na výstavě je třeba prostudovat. Osudný den 15. březen 1939 byl krajně nevlídný. Na republiku napadlo nejen 10 až 15 centimetrů sněhu, ale přepadly ji i hordy německých okupantů. Armádní velitel generál Blaskowitz nechal vyvěsit červené vyhlášky o okupaci – viz obrázek. *(Ty nás pak provázely celým protektorátem se jmény popravených.)*

Zasedlo také městské zastupitelstvo Hradce Králové. Tehdejší starosta města továrník Josef V. B. Pilnáček přednesl ostudně servilní proslov. Emil Hácha by se nemusel stydět. Telegram v podobném duchu schválilo město jednomyslně a adresovalo jej vůdci a německému kancléři Hitlerovi .

Dodejme, že nevyjadřoval mínění všech občanů. Určitě ne statečných důstojníků z Obrany národa, komunistů a mnoha dalších vlastenců. To je však kapitola jiná.

Jaroslav ŠTRAIT

ZA NOCI RYCHLE PRYČ

Moje manželka mi vyprávěla, jak její děda, který měl v Litoměřicích pronajatou hospodu a řeznictví, musel město opustit před výhružkami henlajnovských bojůvek

Žili si tam dlouho Češi a Němci ve shodě, ale když se vlády v Německu ujal Adolf Hitler a v Sudetech založil Henlain stranu, začali se Němci chovat jinak. Chodili v bílých podkolenkách, zpívali a hlavně „hajlovali“. V hospodě se s Čechy hádali a začali jim vyhrožovat. Děda tušil, že bude muset Litoměřice brzy opustit a odstěhovat se do Neratovic.

Po jedné rvačce v hospodě přišel za dědou Němec, který byl stoupencem Hitlera a Henlaina, pozdravil ho se vztyčenou pravicí a zvoláním Heil Hitler. Řval na něho, jak to, že nemá na stěně obraz Adolfa Hitlera. On mu řekl, že má jiného prezidenta – dr. Edvarda Beneše – a na nějakého Hitlera kašle. Děda byl prudší povahy a při další hádce mu plivl do obličeje. Po bouřlivé hádce a pranicí Henlajnovci opustili hospodu a řekli dědovi, že zítra mu hospodu vypálí. To už děda s celou rodinou se raději sbalili a všechno, co měli, naložili na vůz a ještě za tmy opustili město.

Celou protektorátní okupaci až do roku 1945 prožili v Neratovicích. V Litoměřicích, tehdy Leitmeritz, se roztahovali Němci. Henlajnovci a Hitlerjugend tam měli zlaté časy.

Až po válce se vrátil děda s celou rodinou zpět do města, které měli tak rádi, a odkud museli v noci prchnout ze Sudet.

Jiří KNOPP

BESEDA O ČINĚ

Beseda se známým politologem profesorem Oskarem Krejčím, který je jistě levičci nakloněným lidem znám, přilákala do domu U Švagerků mnoho občanů. Besedu uspořádal ve spolupráci s OV KSČM Hradec Králové krajský výbor KSČM. S profesorem přijel i jeho přítel RSDr. Pavel Pilný, žurnalista.

V úvodní části plný sál posluchačů vyslechl úvod o minulosti Číny, která má historii státu starší než Egypt. Je důležité znát kontinuitu vývoje, abychom mohli pochopit, co se děje v současnosti. Jak Čína nastartovala takovou dynamiku rozvoje za níž pokulhávají všechny státy? Otázkou je, jaký bude další vývoj, zda Čína se bude chovat jako západní civilizace, která ji ničila, zda nám to oplatí. Dynamický vývoj Číny nastoupil zřejmě přijetím možná tzv.

třetí cesty. Opustila svůj izolacionismus. Faktem je, že socialismus neopustila. Její systém řízení je úplně jiný a vychází z tradic mandarinů (1300 let starého) – do škol pro řízení státu šli lidé nejchytřejší, ne podle sociálního původu. V minulosti si Čína vybuodovala dvě cesty pro styk s Evropou a arabským světem – severní a jižní hedvábnou stezku. Nyní je potřebuje opět k získávání surovin pro ohromný ekonomický pokrok. Pro boj se suchem je dávno vybavena, protože sucho ji trápilo od nepaměti – mají vytvořenu závlahovou ekonomiku. Důležité je nyní vědět, kam asi bude celosvětový vývoj směřovat. Prof. Krejčí vidí tři možné varianty vývoje světa: chaos, multipolarita, dva paralelní světy v globalizaci, které vedou také spíše k chaosu.

BYL JSEM SÁM

Byl jsem jak zelená ringle

Byl jsem sám, byl jsem single

Jako bych byl nevzhledný

A nebo snad vrah

Neměl jsem přítelkyni, milenku, kamarádku

neměl jsem žádný vztah.

Ted' usilovně prahnu

že nějakou dívku k sobě stáhnou

že nebude všechno v tahu

A že budu mít vztah...

...až navštívím Prahu?

Jiří KNOPP

Posluchači potom kladli opravdu zasvěcené dotazy. Na záznam besedy se budete moci podívat na You Tube pod kanálem Věra Žižková.

(vha)

Věra Žižková vítá na besedě U Švagerků v Hradci Králové prof. Oskara Krejčího (vlevo) a dr. Pavla Pilného.

KDYŽ SE ŘEKNE ČÍNA

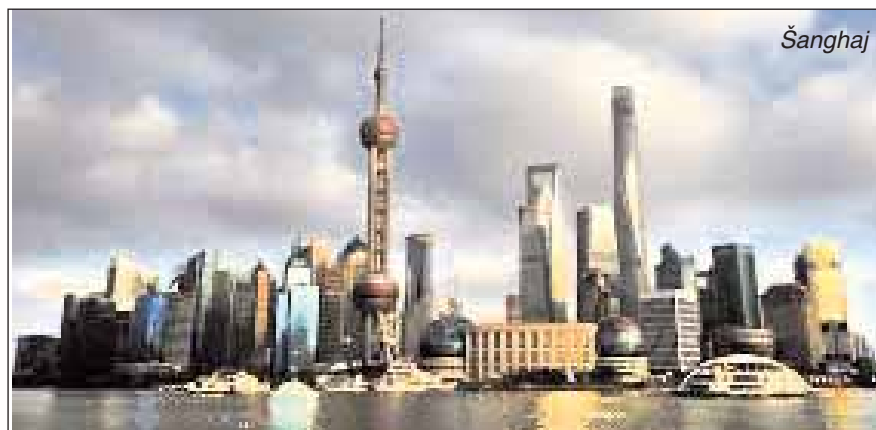
Dlouho mně vrtá hlavou, jaká je ve skutečnosti ta Čína. Ohromná země s jeden a půl miliardou obyvatel, která vyrábí široký sortiment všeho možného, staví ohromná města s vysokými mrakodrapy, má ohromnou armádu, vyzbrojenou nejmodernějšími zbraněmi, ale...

...Ale chybí tam prý demokracie, vládne tam komunistická strana a lidská práva jsou tam neustále porušována. Proto jsem přivítal, když jsem se seznámil s člověkem, který tam pobýval, nebyl to však žádný redaktor. Nejdříve mi nechtěl nic říci, ale když jsem mu slíbil, že jeho jméno nevyzradím, začal mi vyprávět:

Kdybych měl vyprávět o jídle a pití, bylo by to na několik stránek, ale nejsilnějším dojmem na mě působila především čistota a pořádek – čisté ulice, čisté lidé, absolutně žádní žebráci a bezdomovci, žádné

Nezapomenutelným dojmem působilo město Šanghaj asi s 24 miliony obyvatel, mnoha vysokými mrakodrapy, neonovými reklamami a atrakcemi vytvářelo dojmem, že jsme v jiném světě. Musím konstatovat, že Čína na mě působila dojmem, že je to bohatý stát, všude je čisto, pořádek a bezpečí, lidé se tam mají dobře a jsou příjemní a milí.

Víte, ti odpůrci udržování dobrých vztahů s Čínou mluví o potlačování lidských práv a podobně. Vláda sice omezovala porodnost, ale v posledních letech již neplatí, že může mít každá rodina pouze jedno dítě. Také bylo zrušeno omezení týkající se náboženství. Můj známý mi řekl, že některá omezení vycházejí ze skutečnosti, že obyvatel je enormní množství, a také mentalita Číňanů je jiná a vychází z jiné historie.

Šanghaj

rozkopané ulice, žádné nedokončené nebo polorozbořené stavby. Viděl jsem ohromné, moderní stavby, to byly větší banky a administrativní budovy. Vysoké domy pro bydlení vypadaly stroze a byty tam zřejmě byly malé, v oknech se často sušilo prádlo a klimatizace byly připevněny pro každý byt zvlášť.

Nikde jsme se nesetkali s nějakými opravami silnic a omezením dopravy. Viděl jsem na několika místech stavbu celých sídlišť, která se stavěla najednou s komplexním zabezpečením. Viděl jsem rozestavěné sídliště s mnoha vysokými paneláky, všechny ve stejném stadiu rozpracování.

Po moderních dálnicích a silnicích se pohybovala auta všech světových značek, údajně speciálně vyráběných pro čínský trh. Převážně to byla auta nová, staré, oprýskané auto jsem tam neviděl. Jezdilo tam mnoho motocyklů, skútrů a tříkolek s různými nástavbami pro speciální účely. Všechny byly pouze na elektrický pohon. To platí pro Peking z důvodu smogu. I ten jsem v tomto ohromném městě zažil. V jiných městech však smog nebyl, alespoň v době, kdy jsem tam pobýval.

Naše vyprávění skončilo, ale slíbil mi, že příště mi něco řekne o kultuře, divadle a památkách, jak o ně pečují. Tak tedy nashledanou...

Vyprávění zachytil
Jiří KNOPP

))) Z výboru krajského zastupitelstva

Královéhradecký kraj v kladných číslech

Podle předběžných výsledků v roce 2018 hospodařil kraj s přebytkem kolem 340 mil. korun. Tento výsledek je velice pozitivní a byl dosažen mimo jiné zvýšenými daňovými příjmy a vlastním hospodařením.

Přes tento pozitivní výsledek nemůžeme být spokojeni s čerpáním FRR (Fond rozvoje a reprodukce) v loňském roce, kdy na rok 2019 se převedlo asi 600 mil. Kč. Toto nečerpání je hlavně způsobeno celostátním nedostatkem projekčních a stavebních kapacit. Hlavní investice kraje – Oblastní nemocnice

))) Jednal KV KSČM

Únorové jednání krajského výboru KSČM se uskutečnilo v Náchodě. Na programu byla kromě informací z jednání krajského zastupitelstva kontrola přípravy akcí k MDŽ a k evropským volbám.

Otakar Ruml informoval o jednání Zastupitelstva Královéhradeckého kraje. ZK zatím neprojednalo žádost Nové Paky o odkoupení kláštera. Dominikánské opatství v Broumově dostalo půjčku pět mil. Kč před deseti lety na rekonstrukci kláštera, počítalo se splacením, až obdrží dotaci. K tomu však nedošlo. Zatím byly kraji vráceny tři miliony. Jednání o tom bylo nakonec odloženo. Nejnovější kauzou kraje je zajištění autobusové dopravy. Dopravci chtějí více peněz, proto jich 97 % odstoupilo od smlouvy. Brzy se má ovšem projednávat nové výběrové řízení, které bylo zastaveno již v konci působení koalice KSČM a ČSSD. Ohroženy jsou i smlouvy s dopravci na železnici, protože vláda chce podporu železniční dopravy omezit. V diskusi na KV k tomuto problému zaznělo, zda by KSČM neměla navrhnout zřízení krajského podniku s autobusovou dopravou.

Rozbouřená situace je také stále ve zdravotnictví. Nemocnice v Náchodě se sice začala přestavovat, jsou nakupována potřebná nová zařízení nejen do ní, ale stálým problémem je nedostatek středního zdravotnického personálu i lékařů, a také neustálé personální výměny v nemocnicích.

(vha)

Ženy usilují o rovnoprávnost s muži ve veřejném prostoru sto let

Soňa Marková

Do 90. let 19. století docházelo na našem území ke spojování emancipace žen s emancipací celého českého národa, a tak se ženy spolupodílely na zániku Rakousko-Uherska a při zrodu republiky.

Emancipace národa byla klíčová, a proto ženy a muži spolupracovali. Na rozdíl od amerického nebyl český feminismus nikdy zaměřen proti mužům a za prvního českého feministu se považován Vojta Náprstek. Spolu s Karolínou Světlou založili známý Americký klub dam. Další spisovatelka, Eliška Krásnohorská, zase stála v roce 1890 u vzniku prvního ve střední Evropě českého ženského gymnázia Minerva. Nejdůležitější nenaplněnou otázkou se totiž stalo vzdělávání žen a Minerva při tom sehrála obrovskou úlohu. Ženy a dívky se do této doby mohly realizovat pouze v sociální dobrovolnické práci, dobročinnosti a filantropii.

V 90. letech 19. století proto nastupuje nová generace žen, které se prosazují i do veřejné sféry. Už nemají být pouze matkami a manželkami, ale rovnoprávné v přístupu ke vzdělání, politice a práci. Čekala je ale ještě dlouhá cesta. Vysokoškolské vzdělání bylo ženám stále nedostupné a první vysokoškolačky – lékařky vystudovaly na švýcarských školách. Jejich diplomy rakousko-uherské mocnářství nenostřifikovalo a nemohly si ani kvůli odporu mužů zřídit praxi! Paradoxně pak působily v muslimské Bosně a Hercegovině jako lékařky pro ženy. Teprve po roce 1900 získala diplom první doktorka filosofie Marie Zdeňka Baborová a první lékařka Anna Honzáková. Důležitou úlohu sehrál T. G. Masaryk. Již od mladého věku, kdy se seznámil s Charlottou Garrigue, jež ho v tomto smyslu velmi ovlivnila, publikoval své přednášky Moderní názor na ženu a Postavení žen v rodině a ve veřejném životě. Vyslovil tehdy nebyvalé myšlenky o tom, že muž a žena jsou si rovni, a také, že hovořit o ženské otázce je nesmysl, jelikož je to otázka společnosti, jak se staví k mužům a ženám. Masaryka můžeme bez nadsázky označit za prvního (a zatím posledního) prezidenta-feministu. Samo za sebe hovoří i to, že ke svému přijetí

připojil i rodné příjmení své ženy. TGM považoval ženská práva za součást práv lidských. Jeho názory byly nadšeně přijímány tehdejšími feministkami, především Františkou Plamínkovou, která stála v roce 1903 u zrodu Ženského klubu českého. Ten usiloval o prosazení rovnoprávného přístupu k zaměstnání, a hlavně volebního práva žen. Pro zajímavost. První zemí světa, kde bylo všeobecné volební právo pro ženy zavedeno, se stal Nový Zéland (1893). Čs. republika měla volební právo žen uzákoněno od roku 1919, i když první tři poslankyně zasedly v Revolučním Národním shromáždění už v roce 1918. (Také teprve po vzniku Československé republiky byl u nás zrušen např. diskriminační celibát učitelky.)

První volby do Národního shromáždění v roce 1920 pak znamenaly první skutečnou možnost, aby ženy mohly volit. Náležitě toho využily a jejich volební účast byla mnohem vyšší než mužů. Do Poslanecké sněmovny zasedly i tři statečné sociálně cítilí ženy, které od roku 1921 reprezentovaly nově vzniklou Komunistickou stranu Československa.

Byly to **Louisa Landová-Štychová, Anna Malá a Františka Skaunicová.**

Rovnost pohlaví v soukromí často neplatí

Náš parlament by měl ratifikovat, tj. hlasováním potvrdit, mezinárodní smlouvu o připojení České republiky k tzv. Istanbulské úmluvě. Ta shrnuje vše o prevenci domácího násilí a násilí na ženách. Zavládl však kolem toho velký rozruch. Nejprve se do obsahu této úmluvy Rady Evropy pustila katolická církev a další konzervativní subjekty jako KDU-ČSL a TOP 09. Tvrdí, že v důsledku úmluvy budou roztrženy rodiny, děti budou odebrány, o pohlaví rozhodne každé dítě samo apod. Katolická církev je proslulá svojí konzervativností a církevní dogmata přímo vybízejí k tomu, aby byly myšlenky přebírány bez výhrad, je nutné věřit, ne zpochybňovat. Lidovci mají ke katolické

církví tradičně velmi blízko, a tak jim nesmysly o popírání tradiční rodiny a nuceném odebrání dětí nedělají problém. Důsledný boj proti veškerému domácímu násilí, nejen na ženách, je jim proti mysli, stejně jako práva pro všechny lidi bez rozdílu pohlaví, světového názoru, náboženství či sexuální orientace.

Mým názorem je, že Úmluva od států vyžaduje především ochranu obětí domácího násilí! Cílem veškerých opatření má být zajištění potřeb a bezpečnosti obětí, vytvoření specializovaných podpůrných služeb, které budou obětem a jejich dětem poskytovat lékařskou pomoc a psychologické či právní poradenství. Důležité je také zajištění dostatečného množství dočasných útočišť a bezplatné nepřetržité telefonní linky důvěry.

Levicový klub žen v Hradci Králové podniká také vycházky. Tato byla do Botanické zahrady farmaceutické fakulty.

Dalším závazkem je efektivní stíhání pachatelů. Tedy, aby násilí vůči ženám bylo považováno za trestný čin a náležitě trestáno. Současně s tím zajistit, aby pro žádný násilný čin nemohly být přijatelné výmluvy na kulturu, tradiční zvyky, náboženství nebo takzvanou „čest“. Zároveň, aby v průběhu vyšetřování a soudního řízení měly oběti možnost využít speciálních ochranných opatření. Velmi důležité je také, aby orgány zajišťující dodržování zákona reagovaly na žádosti o pomoc bez prodlení a nebezpečné situace dokázaly adekvátně zvládnout.

Nezbytná jsou preventivní opatření – proškolení odborníků, kteří pracují s oběťmi, zvyšování povědomí o různých formách násilí a jejich traumatizující povaze, zahrnutí učebních materiálů týkajících se problematiky rovnosti do učebních osnov na všech stupních vzdělávání či spolupráci s nevládními organizacemi, médii ➔

➔ a se soukromým sektorem ve snaze oslovit nejširší veřejnost.

V zájmu důsledného naplňování Úmluvy se také požaduje vytvořit specifický monitorovací mechanismus. Skupina odborníků bude dohlížet na to, aby stát postupoval v souladu s Úmluvou, a zajistí tak její dlouhodobou efektivitu. Úmluva se sice vztahuje primárně na různé formy násilí páchaného typicky na ženách. Zároveň ale vyzývá smluvní státy, aby stejnou ochranu poskytovaly i mužům a dalším skupinám osob, jako jsou děti nebo senioři, v rolích obětí. Istanbulská úmluva vznikla v roce 2011.

K letošnímu 1. září ji ratifikovalo 33 států. Dvanáct zemí včetně Česka ji zatím podepsalo. ČR svůj podpis připojila v květnu 2016.

(Mnohá opatření, které Úmluva navrhuje již v našem státě již fungují. Neznámou skutečností bude fungování onoho dohledového orgánu. Zřejmě i proto jsou různá stanoviska k ratifikaci, tj. hlasování v Parlamentu.– Pozn. redakce)

Domácí násilí neustupuje

Připomínám alarmující fakt. Domácí násilí se na našem území ČR stále vyskytuje a v nemalé míře. Oběti (především ženy, v menší míře muži, děti a senioři) mohou být vystaveny fyzickému násilí v podobě strkání, fackování, tahání za vlasy, smykání, házení předmětů nebo znehybnování, nebo často trýzněny i psychicky – slovním týráním: ponižováním, zesměšňováním, permanentní kontrolou, výslechy či vyhrožování. Vrcholem bývá sexuální násilí a vynucování intimních kontaktů.

Násilí se však může objevit i v ekonomické rovině a spočívá v zamezení možnosti disponovat s finančními prostředky, v zá-

Podle svých zážitků popsala zpěvačka Eva Hurychová domácí násilí, které trvalo dvacet let, v knize „Řekla jsem NE tyranovi“, vyšla v roce 2007. Její osobní účast na celorepublikovém setkání klubů LKŽ zažily ženy ve Štokách v roce 2010.

Webové stránky: <http://www.evahurychova.cz/clanky/pomoc-obetem-domaciho-nasili.html>

kazu získání zaměstnání, neposkytování peněz či dokonce týrání hladem. V sociální oblasti pak dochází k zákazu kontaktu s rodinou a přáteli, k nemožnosti využívání komunikačních prostředků a někdy i k úplné sociální izolaci. K násilí dochází většinou v soukromí, za zavřenými dveřmi domácností a zvláště to psychické je těžko prokazatelné. Mezi obětí a násilníkem je většinou blízký partnerský nebo příbuzenský vztah a oběti se často nejen bojí, ale stydí násilí přiznat, i když jde o opakované, dlouhodobé a stupňující se útoky.

Nebezpečí tkví v ohrožení samotné lidské důstojnosti, zdraví, a dokonce i života obětí. Často bývají přítomné i děti, které strádají a zároveň získávají negativní vzory a následně považují projevy násilí

za normální. Česká republika odhaduje výši ekonomických dopadů domácího násilí, tedy náklady na policení šetření, státní zastupitelství, soudy, přestupková řízení, poskytování sociálních služeb a zdravotní péče, náklady na vyplacené nemocenské a podpory v nezaměstnanosti na 1 328,2 milionu Kč.

Mnohem závažnější jsou ale samozřejmě lidské a emocionální dopady. Ročně u nás zemře v důsledku domácího násilí několik desítek žen, 150 tisíc jich je ošetřeno kvůli napadení partnerem!

**Soňa MARKOVÁ,
předsedkyně Komise žen
při ÚV KSČM**

**Z referátu ke 100. výročí vzniku
Československé republiky**

Zatímco po roce 2007 zmizelo v Labské kotlině II v Hradci Králové (vystavěné 1969–1975, 2 500 bytů) na sídlištním náměstí zdařilé sousoší dvou jeřábů, v prvních letech 21. století bylo rekonstruováno dětské koupaliště na mlhoviště a přibýly nové herní prvky dětského hřiště. V listopadu roku 2018 obohatily náměstíčko – mezi pěkně vzrostlými stromy poblíž samoobsluhy a pečovatelského domu pro seniory – cvičební stroje. Pro seniory je sem instaloval městský podnik technických služeb. Strojů je dvanáct a zatím si na nich dospěláci příliš nezacvičili, natož senioři. Byla zima... Neobvyklé nářadí má na svém „těle“ vždy návod k využití, tak snad počet „cvičenců“ s pěknými jarními dny bude stoupat. Rozpohybovat je zkouší i školní mládež, ale je to pro ni opravdu „těžká“ technika.

(vha)

Příspěvek na péči o osobu blízkou (bezmocnost, nemohoucnost) pro rok 2019

Příspěvek na péči o osobu blízkou je pravidelná opakující se dávka sociální služby určená lidem, kteří potřebují v běžném životě pomoc jiné osoby. Je určen na úhradu za pomoc, kterou poskytne člen rodiny, osoba blízká, jiná osoba nebo poskytovatel sociálních služeb pro jinou nemohoucí osobu ať mladou, či starou – příspěvek je určen dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Osoby blízké jsou „manželé, příbuzní v řadě přímé, děti, sourozenci, zeť, snacha a manžel rodiče, a to kteří nebyli z manželů.“

Je určen těm lidem, kteří se v důsledku svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu neobejdou bez pomoci jiné osoby. Jde tedy o lidi, kteří potřebují pomoc při zvládnutí základních životních potřeb – zákon přesně definuje, o jaké potřeby jde; podle jejich rozsahu je pak odstupňována výše příspěvku na péči.

Okruh základních životních potřeb (někdy také nazýván jako stupně bezmocnosti) je (zde stručně) vymezen takto:

Mobilita – schopnost vstát z postele a ulehnout do ní, usedání, chůze

Orientace – schopnost orientovat se pomocí zraku a sluchu

Komunikace – schopnost dorozumět se pomocí řeči a písmem

Stravování – schopnost se najíst a napít, dodržovat dietní režim

Oblékání a obouvání – schopnost vybrat si vhodné oblečení a obuv, a samostatně se obléknout a svléknout

Tělesná hygiena – schopnost vykonávat základní osobní hygienu jako mytí rukou, sprchování, čištění zubů, česání a další

Výkon fyziologické potřeby – schopnost samostatně si dojet na toaletu, vyprázdnit se a provést očistu

Péče o zdraví – schopnost dodržování předepsaného léčebného režimu (brání léků, měření tlaku, píchání inzulínu)

Osobní aktivity – schopnost vykonávat osobní aktivity dle věku osoby (hrát si s dětmi, scházet se s přáteli)

Péče o domácnost (u osob starších 18 let) – schopnost nakoupit si jídlo a základní domácí potřeby, nakládat s penězi, nosit nákup a další

Co přesně jednotlivé kategorie znamenají, uvádí vyhláška č. 505/2006 Sb.

Zda daný člověk tuto životní potřebu zvládá, posuzuje příslušný pracovník Úřadu práce.

Výše příspěvku na péči v roce 2019

Výši příspěvku na péči za daný kalendářní měsíc se pohybuje v rozmezí 800 až 12 000 Kč v závislosti na věku osoby a stupně její závislosti. Konkrétní částky pro každou skupinu jsou uvedeny v tabulce. Příspěvek je vyplácen měsíčně přímo v kalendářním měsíci, za který náleží. Vyplácí ho krajská pobočka Úřadu práce.

Podle počtu životních potřeb, u nichž daný člověk potřebuje pomoc, jsou definovány čtyři stupně závislosti:

Výše příspěvku může být navíc ještě zvýšena o 2.000 Kč měsíčně pokud oprávněná osoba a osoby s ní společně posuzované mají nízký příjem nebo pokud se jedná o nezaopatřené dítě od 4 do 7 let věku, kterému náleží příspěvek na péči ve III. nebo IV. stupni.

Příspěvek může být použit na pomoc, kterou poskytne osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu.

Podmínky pro přiznání příspěvku na péči

Splněny musí být současně tyto dvě podmínky:

- * osoba musí být starší než jeden rok,
- * daný člověk není v důsledku svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat minimálně tři základní životní potřeby.

Jak podat žádost a příspěvek na péči získat

Pro získání příspěvku postupujte následovně:

Podějte žádost o příspěvek na péči na kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce. Tiskopis žádosti si můžete vyzvednout na kontaktním pracovišti krajské pobočky Úřadu práce nebo ho vytisknout, či přímo vyplnit online a poté vytisknout z níže uvedených internetových adres.

Sociální pracovník z příslušného Úřadu práce Vaši žádost posoudí tak, že provede sociální šetření – bude zjišťovat, jak moc samostatný je žadatel ve svém přirozeném prostředí.

Krajská pobočka Úřadu práce požádá příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení toho, zda, a pokud ano, do které kategorie ze stupňů závislosti žadatel spadá.

Okresní správa sociálního zabezpečení bude při tomto posouzení vycházet:

- ze zdravotního stavu žadatele, a to na základě nálezu vydaného poskytovatelem zdravotních služeb – obvodním lékařem.
- z výsledku provedeného sociálního šetření v bytě zkoumané osoby,
- ze zjištění potřeb osoby, případně z výsledků funkčních vyšetření,
- z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Krajská pobočka Úřadu práce pak na základě tohoto stanoviska rozhodne o tom, zda se žadateli příspěvek na péči přiznává či nikoliv. Proti rozhodnutí se můžete odvolat – odvolání se podá k úřadu, který rozhodnutí vydal.

Mimoto musí žadatel „osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu a dát písemný souhlas k ověření těchto skutečností“ a konečně musí „písemně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v průběhu řízení o příspěvku změny ve skutečnostech, které byly uvedeny v žádosti o příspěvek, a změny rozhodné pro průběh řízení, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy taková změna nastala; tato povinnost musí být splněna i v době přerušování řízení“.

Stejně tak je povinen do 8 dnů od změny nahlásit úřadu všechny skutečnosti, které by měly vést ke změně výše příspěvku, jeho samotného vyplácení apod.

Kromě výše zmíněného je samozřejmě také třeba počítat s průběžnými, ať už pravidelnými, nebo namátkovými kontrolami, které mají za cíl zjistit, zda oprávnění státní příspěvek přijímat stále trvá, tedy zda žadatel stále splňuje všechny podmínky, jaké uvedl v žádosti o příspěvek.

VÝŠE PŘÍSPĚVKU NA PÉČI V ROCE 2019

STUPĚŇ ZÁVISLOSTI	DÍTĚ DO 18 LET		OSOBA STARŠÍ 18 LET	
	1	2	1	2
I. lehká	3	3.300 Kč	3 až 4	800 Kč
II. středně těžká	4 až 5	6 600 Kč	5 až 6	4 400 Kč
III. těžká	6 až 7	9 900 Kč	7 až 8	8 800 Kč
IV. úplná	8 až 10	13 200 Kč	9 až 10	13 200 Kč

POZNÁMKA: 1 Počet životních potřeb

2 Výše příspěvku

➔ Pozor i na to, když je osoba s tímto příspěvkem celý měsíc v nemocnici nebo jiném pečovatelském zařízení, dávka jí nepatří a bude pro toto období zastavena.

Kde se dozvědět více?

Oficiální informace o příspěvku na péči

• <http://portal.mpsv.cz/soc/ssl/prispevek>

Oficiální formulář pro podání žádosti online

• Online formulář Žádost o příspěvek na péči <https://formulare.mpsv.cz/oksluzby/cs/form/e.dit.jsp?FN=Pn140101551&CMD=EditForm&SID=MyMbZL-ISRzXXZ2xDoqWKEpY.8t406oD>

Zákony a vyhlášky týkající se příspěvku na péči

• Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

• Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

POTUD JASNÉ, ALE...

Vystřízlivění nastoupilo v podobě § 25 zákona o Sociálních službách, který stanovuje, že obecní úřad vede řízení o přiznání příspěvku, schraňuje k tomu podklady, ale „stupeň závislosti osoby“ stanovuje Úřad práce. Sociální odbor obecního úřadu provede „sociální šetření“ u žadatele a výsledek zašle Úřadu práce. Úřad práce si vyžádá podklady od ošetřujících lékařů a rozhodne o „stupni závislosti“ žadatele. Svoje rozhodnutí potom zašle zpět obecnímu úřadu. Obecní úřad musí toto stanovisko úřadu práce respektovat, zastavit jakékoliv další shromažďování

důkazů a rozhodnout v souladu se stanoviskem úřadu práce (§ 149 Správního řádu). **Že vás sociální pracovník zná a ví, že bez vozíčku se ani nepohnete? Že vám odebírá příspěvek posudkový lékař, který vás nikdy neviděl?** Takový je zákon, odvolejte se!

Odvolání nevzdávejte

Pokud vám bude přiznán příspěvek II. až IV. stupně, má to další důležité důsledky pro osobu, která o vás pečuje: má nárok na to, aby za ni zdravotní pojištění platil stát a doba péče se jí započítávala do odpracované doby pro důchodové účely. Pokud tato osoba pracuje na živnostenský list, je její výdělečná činnost považována za činnost „vedlejší“, což pro ni má příznivé dopady při placení daní a pojištění. Pokud se pečující osoba rozhodne opustit práci, aby o vás mohla pečovat, má nárok po stanovenou dobu pobírat příspěvek v nezaměstnanosti a není povinna přijmout žádné nabízené zaměstnání. A další...

Je zřejmé, že pro osoby nad 80 let, které zatím takovou žádost o příspěvek na péči nepodaly, bude obtížné jej vůbec sepsat. Jistě i jejich děti, které by jim mohly pomoci mohou být již také starší a v důchodu. **Požádejte proto o sepsání žádosti nebo odvolání sociální odboru.**

V Královéhradeckém kraji chybí 1000 lůžek v domovech či penzionech pro seniory. Potřeba domácí péče bude narůstat a již narůstá. Roste i počet osob, které mají nárok na tento příspěvek již od 65 let jejich věku. Zatím se kraji daří napravovat situaci tak po desítkách míst ročně.

(vha)

Zdroj foto: Pixabay.com

EUROPACAMP BUDE VE ŠLUKNOVSKÉM VÝBĚŽKU

V květnu se tradičně koná setkání levicově smýšlejících lidí Europacamp. Letošní rok jej připravuje hlavní koordinátorka, předsedkyně OV Benešov Marie Krejčová, v termínu 30. května až 2. června v okolí severočeského Rumburku.

Europacamp slouží především k výměně zkušeností všech zúčastněných. Konají se politická fóra a besedy vždy k aktuálním tématům (jednání je tlumočeno), účastníci také navštěvují místní památky, nebo jedou do přírody apod. Je čas i na přátelské popovídání a odpočinek. **Čtvrtek** 30. května je den příjezdu na místo, ubytování účastníků a večer je plánován jako seznamovací s hudbou či opékáním špekáčků. V **pátek** je pro účastníky připraven výlet za památkami v okolí, protože si chceme vzájemně ukázat svou zemi a její zajímavosti i krásy. **Sobota** je tradičně věnována politické diskusi a besedám k politickým tématům. Protože setkání bude týden po volbách do Evropského parlamentu (24. a 25. 5.), představí se i nově zvolení europoslanci. Večer je věnován kultuře – tanci, poslechu apod. V neděli po snídani se účastníci rozjedou domů. (pt)

HLEDÁME REDAKČNÍ SPOLUPRACOVNÍKY

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 19. Toto číslo vyšlo v březnu 2019 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všeohrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajaneke@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytištěné příspěvky zasláné do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrhk.cz>.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

JIČÍNSKO

Šedesátku má **Václav Šmatolán** z Hořic v Podkrkonoší, zastupitel města. **Jiří Šmidrkal** z Jičína oslaví 65. narozeniny a 85 let dosáhne **Štefan Švéda** z Jičína.

Jmenovaným přeje OV KSČM Jičín spolu se ZO všechno nejlepší, zdraví a spokojenost a děkuje za dosavadní práci pro stranu a společnost.

TRUTNOVSKO

Günter Fiedler ze Dvora Králové nad Labem oslaví 65 let, **Jana Ondráčková** oslaví 75 let a **Jindřich Černý** 85 let, oba z Trutnova.

Oslavencům přeje OV KSČM v Trutnově a jejich mateřské základní organizace dobré zdraví a pohodové dny.

HRADEC KRÁLOVÉ

Ještě svěžích 65 let oslaví **Miroslav Kocourek** ZO 91 HK. Sedmdesátku budou oslavovat **Vlasta Stránská**, ZO 54 HK, **Vlasta Vroblová**, ZO 42 HK, **Josef Mršík** ze Lhoty pod Libčany. K 85. narozeninám si přifukne **Vlasta Bydžovská**, ZO 37 HK, a k devadesátce **Marie Šolínová** ze Stěžer, věrná členka LKŽ a ČSŽ. Dalšími devadesátníky jsou **Josef Hrabík** z Chlumce n. C., **Miluše Mojžíšová** ze ZO 25 HK a **Stanislav Babica**, dlouholetý člen výboru ZO č. 48 Hradec Králové – Ta mu děkuje za veškerou aktivitu. Zasloužených 95 let oslaví **Věra Příbylová**, ZO 38 HK.

Pevné zdraví a dost elánu do dalších let života přeje OV KSČM Hradec Králové.

RYCHNOVSKO

Hana Švandová si připije v Opočně k pětadesátce. **Eva Křepelová** z Dobrušky oslaví 75 let a **MUDr. Jan Vaník** z Týniště nad Orlicí též. **Iva Kasnarová** z Rybné nad Zdobnicí oslaví sedmdesátku. **Jiřímu Dvořákovi** z Rychnova n. Kn. bude 85 let a **Jaroslavu Pražákovi** z Týniště nad Orlicí bude osmdesát.

Všem přeje OV KSČM mnoho pěkných dní prožitých ve zdraví a ve společnosti dobrých přátel.

NÁCHODSKO

Dne 13. 3. se dožívá 90 let **Luboš Beneš**. Vždy byl oporou stranické organizace v Červeném Kostelci. ZO KSČM mu přeje mnoho zdraví, štěstí a pohody v dalších letech. Devadesátky se dožívá též **Sylva Kubínová** z Jaroměře. ZO KSČM jí přeje mnoho zdraví, štěstí a pohody v dalších letech. Sedmdesátku oslaví **Jana Moravcová** z České Skalice. ZO KSČM přeje hodně zdraví, štěstí a pohodu v dalších letech.

BIBLE

Zaplatili jsme si s manželkou v lázních Poděbrady pobyt na dva dny. Ubytovali jsme se a já si prohlížím vybavení pokoje a objevím v jednom z mnoha šuplíku bibli. Krásná, ještě vonící novotou, řekl bych, že jí ještě nikdo nečetl. Usoudil jsem, že ji tam zanechal nějaký pravověrný katolík, když si ji zapomněl přibalit do svého zavazadla. Na nic jsem nečekal, popadl jsem ji a spěchal s ní do

recepce. Paní recepční se obávala, že jsem objevil nějaký nedostatek v ubytování, ale když jsem ji předložil bibli, jen se poušmála.

– *Ne, touhle krásnou knihou vybavila katolická církev všechny naše pokoje. Je určena pro všechny naše pacienty.*

Chvilí jsem nerozhodně postával u recepce a chtěl jsem ji odevzdat, protože jako neznabohovi je mi bible platná jako mrtvému zimník. Nakonec jsem odešel a do šuplíku ji vrátil. Pokřčil jsem rameny – říká se přece: darovanému koni na zuby nekoukej.

Chvilí jsem o tom velkorysém daru dumal a přišel jsem k poznání, že jsem si pravděpodobně na tento „nezištný“ dar vlastně připlatil v restitucích.

Z ničeho nic mi na mysli vytanula slova písně Voskovec a Wericha o tom, že *lidi na lidi jsou jako saně, člověk na člověka jako kat a klidně sedte na židli, čtete bibli, tam to všechno je...* A tak jsem si tu Samuelovu knihu v bibli našel a bylo to tam. Hle jak moudrá církev nás pomalu připravuje na to, aby získala další ovečky.

Opatrně jsem se ohlédl po stěnách pokoje a důkladně prohlédl znovu všechny šuplíčky. Krucifix jsem nenašel. Zatím, třeba až vláda přisype další restitucní peníze. Krucifix... **Jiří KNOPP**

VELIKONOCE – SVÁTKY JARA častolovická výstava 12. až 14. dubna

Krásná jarní výstavní aranžmá
Prodej zahrádkářských
potřeb, dále květin, zeleninové sadby,
ovocných stromků a keřů,
hudební vystoupení
Parkování zdarma, vstupné příznivé

POZVÁNKY

* OSLAVY MDŽ *

Jaroměř-Jezbiny	2. 3. od 18 h. – sokolovna
Hradec Králové	6. 3. od 9 h. – sál U Švagerků
	7. 3. od 10 h. koncert Bio Central
Dobruška	7. 3. v 17 h. v hotelu (dříve UK)
Kostelec	7. 3. v 16 h. v klubovně hasičů na Skále
Častolovice	8. 3. v 17 h. v klubu důchodců
Rychnov	8. 3. v 16 h. v zasedací místnosti OV KSČM
Bolehošť	9. 3. od 13.30 v Lipinách
Týniště	9. 3. od 16 h. v Areálu chovatelů
Valdice	9. 3. od 14 h. kulturní dům
Úpice	9. 3. od 14 h. Kulturní zařízení U Tomana
Chotěvice	9. 3. od 15 h. obecní hospoda
Dvůr Králové	9. 3. od 14 h. Hankův dům

BESEDA

S LENKOU PROCHÁZKOVOU A MONIKOU HOŘENÍ

se koná dne **16. dubna**
od 16 hodin
U Švagerků v Hradci Králové

Pořádá LKŽ

* Klub LKŽ HK– Dne **6. března** můžete přijít na oslavu MDŽ od 9 h. do sálu U Švagerků a **7. března** na městskou oslavu MDŽ v kině Bio Central od 10 h. V dubnu – **16. 4.** – se sejdeme před besedou od 14 h. v zasedačce.

KRAJÁNKOVY JARNÍ DOBROTY

Posilující jarní nápoj a salát

Příprava je velmi jednoduchá – na jaře natrháme v čistém prostředí hrst mladých zelených kopřiv a nadrobno je posekáme, či rozmixujeme v mixeru asi s půl litrem vody. Pak ponecháme jednu hodinu odstát a scedíme přes plátýnko. Tekutinu po malých doušcích vypijeme.

Rozmixovaný nápoj můžeme též vypít se vším všudy, je to tzv. *smoothie*. Lepších detoxikačních účinků dosáhneme také přidáním lístků březových a květů chudobek. Nápoj můžeme pít 3–4 týdny. Poslouží i naklíčen semena.

Proč? Dosáhneme očisty organismu od škodlivých látek bez drahých doplňků stravy. Posílí naše ledviny a pročistí játra. Můžeme pít i zakoupený kopřivový čaj. Vyšší dávky než tři šálky denně však nejsou vhodné.

Jarní salát proti jarní únavě

POTŘEBUJEME: 8 kopřivových vrcholků, 8 lístků žebříčku, 2 řepiku, 5 pampeliškových lístků, 5 pupalkových.

Bylinky ze zahrádky dobře opereme pod tekoucí vodou, nadrobno pokrájíme

a zalijeme **zálivkou** (univerzálně použitelná):

1 lžíce olivového neb slunečnicového oleje, 1 lžíce cukru, podle chuti sůl, podmáslí asi 5 lžic – také dle chuti.

(vha, pd)

